

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-03947
Otsuse kuupäev 22.07.2024
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja Auto Group OÜ (12162021)

Tarbija nõue Asja parandamine, kahju hüvitamine summas 830 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

Tarbija ostis 18.05.2023 kauplejalt auto Renault Espace reg märgiga 236NPS) hinnaga 19500 eurot. Tarbija avalduse kohaselt on autol järjepidevalt ilmnenud puudused, millest ta on kauplejat teavitanud. Tarbija on kirjavahetuse kohaselt pöördunud 01.06.2023 mootori suitsemise probleemiga kaupleja poole ja andis teada, et auto mootori remont peaks tulema müüja kuludega või siis tuleks auto tagasi osta, kuid talle väideti, et tegemist on normaalse nähtusega, mis selle automodeli mootorile omane. Tarbija vastas 08.06.2023 et kui selline mootori töö on tavapärane, siis kasutab ta autot edasi, kuid kui selgub, et mootori suitsemine halveneb, siis soovib tarbija kõigi kulude hüvitamist. Hiljem augustikuus 2023 näitas auto pardakompuuter, et tahmafilter on täis, kuigi see peaks pikemate distantside läbimisel isepuhastuma (tarbija sõitis 8000 km suvel). Tarbija käis 30.08.2023 Prantsuseauto OÜ-s, kus prooviti probleemi lahendada tahmafilteri sundpõletuse abil ja lisaks informeeriti, et kui see protseduur ei aita, siis tahmafilter läbi pesta 23.09.2023 näitas auto märgutuli, et tahmafilterit tuleb jälle kontrollida. Tarbija kontakteerus ka Prantsuseauto OÜ-ga, kes soovitas lahendusena tahmafilteri pesu. Tarbija suhtles täiendavalt City Motors AS-ga, kes pakkus välja 25.09.2023, et autole tuleks uuesti teostada diagnostika tahmafilteri täitumise osas, kuid tõenäoliselt on tegemist esialgse probleemiga, millega tarbija nende juures käis. OÜ Prantsuseauto vastas tarbijale, et pigem on tahmafilteri ressursid läbi saanud ja nähtavasti oleks õige paigaldada uus tahmafilter, kuid tegemist on kallil varuosaga. Tarbija andis 25.09.2023 kauplejale tahmafilteri probleemist teada, sest 30.08.2023 teostati Prantsuseauto OÜ-s tahmafilteri sundpõletus, kuid 23.09.2023 andis auto pardakompuuter uuesti hoiatuse tahmafilteri täitumise kohta. Tarbija soovis uuesti auto puuduste kõrvaldamist kaupleja kuludega või siis auto tagasiostu. Järgmine tarbija kiri oli 24.02.2024 ja siis teavitas tarbija kauplejat, et teostas ostujärgse hoolduse maksumusega 800 eurot ning auto sõidab ja ta jälgib väljalaskesüsteemi ja tahmafilteri tööd. Samuti andis tarbija teada uutest puudustest: Halvasti sulgub parempoolne esiüks, kesklukustus ei reageeri, salongi valgustuse probleem, ohutussüsteemi signaalid, enamike istmete soojendused ei tööta, tagaluugi pesur ei tööta ja salongi küttesüsteem ei ole korras. Tarbija soovis nende puuduste kõrvaldamist, kuid kaupleja on tarbija sõnul tema pöördumisi ignoreerinud. Peale kaupleja vastust selgitas tarbija, et ta on pöördunud autoteeninduste poole diagnostika läbiviimiseks ja puuduste

tuvastamiseks. Autoteenindusteks valis tarbija City Motors AS ja Prantsuse Auto OÜ. Auto põhiprobleem on mootori suitsemine ja sellega tuleks esmalt tegeleda, sest mootori ja tahmafiltri ebakorrekse töö tagajärjed võivad olla üsna ohtlikud. 13.04.2024 tekkis autol jälle tahmafiltri ummistus ja eelmisest puhastusprotseduurist septembris 2023 on autoga sõidetud vaid 7500 km segarežiimis (linn-maantee) ja seega töökorras olevas süsteemi peaks tahmafilter ise end puhastama. Kuna filter on jälle täis, siis tähendab see, et mootoris ja väljalaskesüsteemis on mingi viga. Prantsuse Auto spetsialist eeldas eelmine kord, kui filter ummistub jälle, siis tavaline sundpõletus enam ei aita, tuleb filter puhtaks pesta, kui õnnestub seda autolt maha võtta ja pärast tagasi panna. Selle protseduuri eelarve on ca 800 eurot. Tarbija leiab, et kaupleja on müünud mittetöökorras auto ja kõik need puudused olid autol olemas juba ostu-müügitehingu päeval 07.05.2024 saatis tarbija kirja, milles selgitas, et hetkeseisuga on auto põhiprobleemi kõrvaldamiseks, milleks on mootori suitsemine ja DPF filtri pidev ummistumine, eelarve: mootori remont 3000-4000 eurot Prantsuse Autos, DPF filtri ajutine ja soodsam taastamine pesemise abil ca 700 eurot Karla Autos, aga auto normaalse kasutamise jätkamiseks on soovitav DPF filtri vahetus uue filtri vastu maksumusega ca 3000 eurot City Motorsis. Teiste väiksemate vigade diagnostika City Motorsis maksab 300-350 eurot. Tarbija saatis 19.05.2024 uue kirja ja selgitas, et auto põhiprobleemi, DPF-filtri ummistuse kõrvaldamiseks teostas Prantsuse Auto OÜ 13.04.2024 filtri sundpõletuse, mis oli lihtsam ja odavam lahendus. Kuna see protseduur ei aidanud ja 2 päeva pärast DPF filter jälle ummistus, siis järgmiseks otsustas Prantsuse Auto teostada DPF-filtri pesemise, mis pidi lahendama probleemi 100% ja pikemaks ajaks. Filtri pesemine teostati 15.05.2024 ja mõlema protseduuri maksumus oli 610 eurot, kuid peale 500 km läbisõitu filtri ummistuse viga tekkis uuesti. Sellest võib järeldada, et tahmafiltri ummistumisel on mingi muu tõsisem põhjus mis on seotud mootori ja väljalaskesüsteemi töökorraga, samuti auto elektroonilise süsteemi rike. Üldjuhul, tuleb autot uuesti kontrollida DPF-filtri pideva ummistuse põhjuse tuvastamiseks ja tõenäoliselt järgmine samm on vahetada filter uue vastu. Tarbija leiab, et kõik kulud seoses DPF-filtri remondi/vahetusega peaks tasuma kaupleja. Lisaks soovib tarbija, et kaupleja kompenseerib talle mootori diagnostika ja ülevaatuse maksumuse seoses mootori suitsemisega, mis oli teostatud 01.06.2023 kohe pärast auto ostu City Motors margiesinduses summas 96 eurot. Teiste vigade kõrvaldamise ülevaatus ja diagnostika peaks samuti toimuma kaupleja kuludega. Tuvastatud vead: parempoolse esiukse lukk ei ole töökorras, nelja istme elektrisoojendus ei ole töökorras, tagaklaasi pesur ei tööta, salongi küttesüsteem ei ole töökorras (külma ilmaga soojendusrežiimil süsteem ei taga sooja ühtlaselt, osaliselt puhub sisse külma õhuga. Praegu on soe ilm ja küttesüsteem töötab jahutusrežiimis, seega pole probleem kohe nähtav). Vasakpoolne esitiib on vajunud, ehk sisekinnitus kas oli katki või puudus ja auto müümise hetkel tarbija seda ei märganud. Kui kaupleja keeldub nende vigade tuvastamise kinni maksimisest, siis on ettepanek tarbijal antud vigade tõendamiseks ise pöörduda erinevate remonditöökodade poole vastavalt nende tegevusalale ning iga probleemi eraldi kohta tasuta küsida vea tuvastamise arvamuse ja parandamise eelarve. 27.05.2024 kirjutas tarbija, et DPF-filtri töökorra taastamiseks ja parandamiseks vahetati 21.05.2024 mootoriõli ja viidi läbi elektrooniliste vigade korrigeerimine arvutiga, maksumusega 123,24 eurot. Hetkeseisuga kogukulu seoses DPF-filtri töökorra parandamise ja City Motorsi ülevaatusega on 830 eurot, mida kaupleja peaks tarbijale kompenseerima. Lisaks soovib tarbija teiste vigade kõrvaldamise hinnapakumiste esitamiseks lisaagea.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastuse kohaselt kontrollis tarbija autot enne ostu igakülgset, kuid võttis nendega

01.06.2023 ühendust, sest talle tundus mootori töö ebanormaalne. Kaupleja suhtles Renault maaletooja Pere Autoga, kelle kinnitusel on selline auru ja õlipritsmete eraldumine mootori õlikorgi avamisel normaalne. Kaupleja filmis veel teist neil müügis oleva Renaulti mootori tööd, mis käitus samamoodi ja saatis selgitused ja video ka tarbijale. Järgnevalt pöördus tarbija 25.09.2023, sest tema hinnangul oli tahmafiltriga probleem, eelnevalt oli tarbija lasknud juba teha tahmafiltri sundpõletuse ja selleks ajaks oli tarbija autoga läbinud juba 11 000 km. Kaupleja on seisukohal, et tegemist on siiski kuluosaga, mille ummistumine on kasutatud auto puhul normaalne. Järgmine kontakt oli tarbija poolt 24.02.2024 ja siis soovis ta erinevate puuduste kõrvaldamist, milleks oli ahmafiltri ja väljalaskesüsteemi ebakorrektnete töö, halvasti sulguv parem poolne esiüks, kesklukustus ei töötanud, salongi valgustuse, salongi kütte probleemid, ohutussüsteemi signaalid, istmesoojendus töötas ainult parempoolsel esiistmel, tagaluugi klaasipesur ei töötanud. Samuti viitas tarbija, et on autole teostanud hoolduseid. Kaupleja peab sellist lähenemist kummaliseks, sest kasutatud auto vajabki hooldust. Samas kirjutab tarbija ise, et auto sõidab ja väljalaskesüsteemi ja tahmafiltri töö on kontrolli all. Kaupleja ei pea tarbija poolt kirjeldatud vigu, millest ta ligikaudu aasta peale ostu teada andis, varjatud puudusteks, sest ostumomendil neid vigu ei olnud ning loomulik kulumine ei ole lepingutingimustele mittevastavus. Auto on igapäevases kasutuses ja seega eesmärgipäraselt kasutatav. Kaupleja hinnangul ei ole esitatud ka ühtegi ekspertiisiakti, mis kirjeldaks vigu ja asjaolusid, sest arvesse tuleb võtta, et auto on olnud juba aasta kasutuses. Kaupleja soovib tõendust, et üle anti lepingutingimustele mittevastav asi. Kaupleja keeldub tarbija nõuet rahuldamast.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon, tutvunud põhjalikult dokumentaalsete tõenditega asub seisukohale, et avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Tarbija ja kaupleja vahel oli võlaõigusseaduse (VÕS) § 208 lg 1 kohaselt sõlmitud müügileping, mis vastas tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 217¹ lg 1 kohaselt peab asi vastama lepingutingimustele ning lg 2 p-i 1 kohaselt loetakse asi lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele. Müüja vastutab asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem (VÕS § 218 lg 1 esimene lause). Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnunud lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (VÕS § 218 lg 2²). Müüja vastutust hinnatakse mitmete erisätete alusel (vt ka nt Riigikohtu 30. novembri 2005. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-131-05, p-d 11, 13; 26. septembri 2007. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-71-07, p 14). Nendest tulenevalt vastutab müüja müüdud asja puuduse eest eelkõige siis, kui on täidetud järgmised tingimused:

- puudus oli olemas riisiko ülemineku ajal ostjale (VÕS § 218 lg 1);
- puudus ei tulenenud ostjast (VÕS § 101 lg 3);
- ostja ei teadnud lepingu sõlmimise ajal puudusest ega pidanudki teadma (VÕS § 218 lg 4);
- sõlmitud ei ole müüja vastutust piiravat kokkulepet või ei saa müüja sellele tugineda (VÕS §

221 lg 2);

- ostja on teatanud puudusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta puudusest teada sai või pidi teada saama, v.a kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav (VÕS § 220 lg 3), puudus tekkis müüja tahtluse või raske hooletuse tõttu (VÕS § 221 lg 1 p 1) või kui müüja puudusest teadis või pidi teadma, kuid ei avaldanud seda ostjale (VÕS § 221 lg 1 p 2).

Sõiduki müügileping sõlmiti poolte vahel 18.05.2023. Tarbija teavitas kauplejat sõidukil esinevatest probleemidest pärast ostu 01.06.2023, kuid saades teada, et mootori suitsemine on antud mudeli puhul normaalne, jätkas sõiduki kasutamist. Järgmise probleemiga, milleks oli tahmafiltri täitumine pöördus tarbija kaupleja poole pärast sõidukiga 8000 km läbimist. Tarbija lasi sõidukit hooldada ja parandada erinevatel ettevõtetel ning leidis, et kulud peaks kandma kaupleja. Komisjon selgitab, et kui asi ei vasta lepingutingimustele, võib ostja VÕS § 222 lg 1 kohaselt nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimalik. VÕS § 222 lg 5 sätestab, et alles siis kui ostja nõuab õigustatult asja parandamist ja müüja ei tee seda mõistliku aja jooksul, võib ostja asja ise parandada või lasta seda teha ning nõuda müüjalt selleks tehtud mõistlike kulutuste hüvitamist. Parandamiskulude hüvitamise nõue on algse täitmisenõude suhtes sekundaarne õiguskaitsevahend, st selle rakendamine tuleb kõne alla üksnes juhul, kui ostja on esmalt nõudnud lepingu täitmist. Käesoleval juhul pole komisjonile esitatud tõendeid, et kaupleja keeldus sõiduki puudusi kõrvaldamast, mistõttu tarbijal kaupleja vastu tehtud kulutuste hüvitamise nõudeõigus puudub.

Komisjon selgitab lisaks, et RKTko leidis kohtulahendi 2-21-1758 p 10.2, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimustele vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest (vt RKTko 31.03.2023, [2-19-19586/85](#), p 14). Lepingutingimustele vastavaks võib osutada ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärane kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimustele vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusotstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimustele mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. Praegusel juhul on komisjoni hinnangul tegemist 7 aastat vana sõidukiga, millel esineb tavapärasest vananemisest ja kulumisest tingitud puudusi. Komisjon nõustub kauplejaga, et tarbija poolt viidatud sõiduki põhiprobleemiks olev tahmafiltri ummistumine pole käsitletav sõiduki varjatud puudusena, kuna tegemist on kuluosaga.

VÕS § 214 lg 2 kohaselt läheb asja juhusliku hävinemise ja kahjustumise riisiko ostjale üle asja üleandmisega. Kahjustused tekkisid sõidukile ajal mil riisikot kandis tarbija. Tarbija pole vaatamata komisjoni 13.06.2024 tehtud ettepanekule esitanud komisjonile asjakohaseid tõendeid, et sõiduki kahjustused olid olemas juba müügilepingus sõlmimise ajal, tegemist oli müüdü sõiduki varjatud puudustega ning puudus ei tulenenud tarbijast.

Avaldaja esitas 01.07.2024 riiklikult tunnustatud eksperdi Raul Põdersalu arvamuse, mis sisuliselt kinnitab otsuses toodud põhjendusi.

Ülaltoodust tulenevalt jätab komisjon tõendamatusse tõttu avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/